

NYHETER NOVEMBER 2022

Det Kongelige Norske Videnskabers Selskabs Akademi

Akademiet 28. november kl 1900

På akademimøtet mandag 28. november forteller historiker Randi Bjørshol Wærdahl om kvinners rettslige handleevne på 1500-tallet, og kvantefysiker Simen Andreas Ådnøy Ellingsen snakker om hvorfor Langmuirbølger spiller en viktig rolle for vær og klima. Foredragene er åpne for publikum, og gratis. Enkel servering og mingling for akademimedlemmer etter foredragene.

Randi Bjørshol Wærdahl: Å nyte sin rette arv og eiendom. Karine Alvsdotter og Inger Ottesdotters tvist om Giske-godset på 1520- og 30-tallet

Tidlig på 1520-tallet arvet Karine Alvsdotter på Hedmarken Giske gård og gods på Sunnmøre, men hun fikk verken tilgang på gården, godset eller de inntekter de genererte, fordi alt ble holdt ulovlig av fru Inger Ottesdotter til Austrått. Bjørshol Wærdahl vil vise hvilken rolle tingordningen spilte i konflikten mellom de to adelskvinnene, og hvordan deres handlinger speilet lovens bestemmelser om fullmyndige kvinners rettslige handleevne.

Simen Andreas Ådnøy Ellingsen: Bølger i hav og klima

Når vannbølger møter strømninger i vannet, har mange sjøfolk erfart at bølgene plutselig kan vokse seg høye og farlige. Bølger og strøm virker også sammen på en mer subtil måte, slik at det skapes nye strømninger. Disse bevegelsene, såkalt Langmuir-sirkulasjon, var lenge mest en kuriositet fram til man i de siste par tiår innså at de spiller en viktig rolle for været og klimaet på jorda. De er nemlig med på å blande vann fra overflaten ned i dypet, og dermed frakte varme og gass som CO₂ mellom hav og atmosfære.

Mandag 28. november 2022 kl 1900

Trondheim katedralskoles gamle festsal, inngang fra Erling Skakkes gate

Foto: NTNU

Mer om arrangementet

Møtedatoer 2023

- Mandag 23. januar: Akademimøte og diplomutdeling. Styremøte.
- Mandag 27. februar: Styremøte.
- Torsdag 2. mars: Gunnerusforelesningene
- Fredag 3. mars: Høytidsdagen
Foredrag v. Gaute T. Einevoll: Vitenskapsakademienes organisering, deres roller og muligheter.
- Mandag 27. mars: Akademimøte. Styremøte.
- Mandag 24. april: Akademimøte. Styremøte.

Gjenvalg for preses og visepreses

På valgmøtet i 24.oktober ble preses May Thorseth og visepreses Asta Håberg gjenvalgt i vervene ved akklamasjon. Det var ingen motkandidater til valget.

Thorseth er professor ved institutt for filosofi og religionsvitenskap ved NTNU. Asta Kristine Håberg er dr.med og professor ved institutt for nevromedisin og bevegelsesvitenskap ved NTNU.

Begge går nå inn i en ny treårsperiode, og sitter i vervene fram til 31. desember 2025.

Foto: NTNU

Reflexions lyser igjen

Etter å ha vært avslått en tid, lyser monumentet «Reflexions» i Museumsparken **igjen!** Kunstverket var en gave fra DKNVS i anledning 250-årsjubileet i 2010.

De skiftende fargene på monumentet bestemmes av forskjellen mellom dagens vær og værdata som ble registrert i 1762: Rød farge viser at temperaturen er høyere nå enn på samme tidspunkt i 1762, blå betyr lavere temperatur, mens hvitt lys angir samme temperatur i fortid og nåtid.

Styrets sammensetning

Alle 45 votert inn

Tilbud om medlemskap i DKNVS Akademi er nå sendt ut til 45 akademikere i Norge og verden. Disse 45 ble votert inn i akademiet på valgmøtet i oktober. Nå gjenstår det å se hvor mange som takker ja til medlemskapet. Medlemskap inntreffer fra 1. januar 2023.

Foreslå motiv og nominér senest 18. november

Ønsker du å foreslå hvem som skal prege 2023-medaljen, må du gjøre det senest 18.11. Medaljen kan bestilles av medlemmer og gjester

Har du foreslått et nytt medlem som har blitt valgt inn? Kom på diplomutdeling i Katedralskolen 23. januar for å møte "ditt" medlem. Her er de som får tilbud om medlemskap (svarfrist 5. desember):

[30 personer i naturvitenskapelig klasse](#)

[15 personer i humanistisk klasse](#)

som deltar på høytidsdagen 3. mars 2023. Samme dag deles også Gunnerusmedaljen og minnemedaljen ut, dersom det foreligger godkjente kandidater.

- [Foreslå motiv for minnemedaljen](#)
- [Nominér til Gunnerusmedaljen](#)
- [Nominér til minnemedaljen](#)

Kristian Overskaug (63) har vært generalsekretær i DKNVS fra 2008, og slutter etter fine og innholdsrike år i virksomheten. Overskaug går nå tilbake til forskning og undervisning.

Foto: Thor Nielsen/DKNVS

Søker ny generalsekretær

Generalsekretær Kristian Overskaug (bildet) slutter på nyåret. Nå ser vi etter en etterfølger som kan ta DKNVS' tradisjoner inn i en ny tid, sammen med medlemmer, styret og ansatte.

Generalsekretæren er administrativ leder og har ansvar for selskapets drift. En ny leder kan forvente mange spennende og varierte arbeidsoppgaver med vekt på faglig og populærvitenskapelig formidling og aktiviteter, både lokalt, nasjonalt og internasjonalt.

Stillingen er en åremålsstilling for en periode på seks år, med mulighet for reengasjement Søknadsfrist 15. desember 2022.

[Gå til utlysningen på JobbNorge](#)

KUNNSKAPSBYEN

ARENA FOR KUNNSKAPSGLEDE

Kunnskapsbyen har ukentlige forelesninger, debattmøter, vandringer og ekskursjoner med populærvitenskapelig preg, året rundt.

Arrangementene er åpne for alle, og oftest gratis. Målet er å skape interesse for forskning, formidle kunnskap og kritisk refleksjon, samt å være en arena for å spre

Therese Standal: Immunterapi i kreftbehandling – kan immunsystemet vårt kurere kreft?

Immunterapi er en type behandling som aktiverer kroppens immunforsvar slik at vi bedre kan bekjempe sykdom. Det første forsøket på å benytte immunterapi for å behandle kreft ble utført allerede i 1891. Det funket bare sånn passe. Hva vet vi nå som vi ikke visste da- og kan all kreft behandles med immunterapi?

Therese Standal er professor ved Institutt for klinisk og molekylær medisin, NTNU.

Terje Bratberg: Julefeiring i bygd og by på 1700-tallet

På 1700-tallet var bondesamfunnets julefeiring fremdeles preget av lokale skikker med lange tradisjoner. I byene hadde skikkene et mer internasjonalt tilsnitt, med blant annet utdeling av gaver og fokus på god mat og drikke, med varer som gjerne var importerte. I dette foredraget vil Terje Bratberg blant annet fokusere på julebordet hos bonden og borgeren.

kunnskapsglede, dialog og
nysgjerrighet.

DKNVS har drevet
Kunnskapsbyen i over tjue år.

[Alle arrangement](#)

Onsdag 16. november kl 1900
Rådhusalen, Trondheim
Folkebibliotek

[Gratis billett](#)

Terje Bratberg er historiker og
forfatter, og arbeider som
konservator ved Sverresborg
Trøndelag folkemuseum.

Onsdag 23. november kl 1900
Rådhusalen, Trondheim
Folkebiblioteket

[Gratis billett](#)

Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab

Adresse: Elvegata 17, 7030 Trondheim
Sentralbord: +47 94 78 79 78
E-post: post@dknvs.no

dknvs.no

Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab - Elvegata 17, 7012 Trondheim, Norge

[Meld deg av](#)

Lever av Make